

Dezvoltarea durabilă

Maria NICORICI, conf. univ. dr.

Conferința științifico-didactică ediția a II-a,
facultatea de Științe ale naturii și Agroecologie,
29.04.2011

Conceptul de „dezvoltare durabilă”

- *a fost riguros definit în 1987 de către Comisia Mondială pentru Mediu și Dezvoltare (WCED, World Commission on Environment and Development)*

Definiția de dezvoltare durabilă

- *“Dezvoltarea durabilă, este tipul de dezvoltare care satisface nevoile generațiilor prezente fără a compromite posibilitatea generațiilor viitoare de a-și satisface și ele propriile nevoi”.*

-
- Proiectul „dezvoltării durabile” – o concepție, un proces evolutiv, modelat de către oameni simpli, oameni de știință și oameni politici, în baza unor semnale din ce în ce mai alarmante, venite din lumea reală - cea economică, cea socială și din lumea naturală.

-
- „Cuvântul durabil / susținere are rădăcini în limba latină, subtenir înseamnă „a stăvili / a reține” sau „a sprijini de jos”.
 - O comunitate trebuie să fie sprijinită de jos, de către locuitorii actuali și viitori.

În cadrul general, reprezentat de definiția de mai sus, s-au făcut tentative de corelare a dezvoltării durabile, cu preocuparea de asigurare a celor „trei E-uri” fundamentale:

- *Environmental integrity (menținerea integrității mediului);*
- *Economic agency (promovarea în continuare a eficienței economice);*
- *Equity worlds (echitatea tuturor cetățenilor planetei, celor săraci trebuind să li se acorde prioritate în accesul la tehnologii competitive și nepoluante).*

Scopul dezvoltării durabile

- *Este securitatea ecologică a planetei (civilizației noastre) pe termen lung*

-
- *Conform celor arătate, generațiile trecute și cei din generațiile prezente, am recurs în procesul de dezvoltare, la tehnologii mai mult sau mai puțin poluante, afectând calitatea mediului (aer, apa, sol), fără să avem acordul generațiilor viitoare.*

-
- Ori, nu ne este permis să luăm celor ce vor popula planeta peste zeci și sute de ani, dreptul la un mediu curat și sănătos, dreptul de a se bucura - în egala măsură ca și noi de frumusețile naturii: păduri viguroase, ape limpezi, aer curat, toate acestea permițând menținerea biodiversității pe planeta noastră

Pornind de la realitatea mai mult decât alarmantă a zilelor noastre, principalele principii ale dezvoltării durabile sunt:

- *distrugerea solurilor, nu trebuie să depășească capacitatea de regenerare a acestora*
- *defrișarea pădurilor, să nu depășească ritmul de refacere naturală a lor*
- *emisiile de CO₂ să nu depășească capacitatea naturală de fixare a carbonului*
- *dispariția speciilor, să nu depășească ritmul de evoluție a acestora*
- *utilizarea de noi tehnologii curate, performante, care să valorifice complex și „integral” resursele naturale neregenerabile.*

DEZVOLTAREA DURABILĂ este un nou model cultural, comportamental.

Mutațiile, pe care le presupune această viziune, sunt rezumate
astfel:

DE LA

- Termen scurt
- Local
- Linear
- Utilizare
- Tehnologie înaltă
- Complex
- Activitate
- Creștere
- Consultanță
- Centralizat
- Execuție

LA

- Termen lung
- Global
- Ciclic
- Bugetare
- Excelență profesională
- Simplu
- Responsabilitate
- Dezvoltare
- Parteneriat
- Descentralizat
- Proiectare

O serie de indicatori-cheie, arata ca majoritatea condițiilor fizice ale Terrei, se deteriorează.

Degradarea solurilor și despădurirea planetei, continua nestânjenit, reducând astfel capacitatea solului și a vegetației de a absorbi și stoca apa.

- *Rezultatul îl constituie, eroziunea solului.*
- *Pădurile ce acopereau 40% din suprafața Pământului, reprezintă astăzi numai 25% cele mai mari pierderi fiind suferite după anul 1950.*

-
- *În același timp cu pierderea pădurilor, are loc și distrugerea florei și a faunei, ceea ce reprezintă o pierdere greu de evaluat, încălcând grav principiile biodiversității !!!*
 - *Conținutul de CO₂ în atmosfera terestră, a crescut cu cca. 25% în ultimul secol, fiind principalul gaz cu efect de seră, păstrând la nivelul solului căldura solară, contribuind astfel la modificarea climatului planetei.*

-
- *Pășunile sunt deteriorate de numărul prea mare de animale, bovine, cabaline, ovine etc.*
 - *Deșertificarea a devenit astfel un fenomen amenințător, grav, diminuând posibilitățile de trai în aceste zone.*

-
- *Anual sunt eliberate în atmosfera cca. 22 miliarde tone de CO₂ prin arderea combustibililor fosili.*
 - *Însă preluate de oceane și păduri sunt doar 3 miliarde tone, ducând așa cum s-a arătat la o creștere a cantității de CO₂ în atmosfera.*

-
- ***Omenirea supune resursele naturale care o susțin, unor presiuni din ce în ce mai mari.***

Acest fapt nu este nicăieri mai evident decât în sistemele acvatice - barometre extrem de sensibile ale sănătății planetei.

- *12% din totalitatea speciilor animale - incluzând 40% din toate speciile cunoscute de pești – trăiesc în apele nesărate.*

-
- *În decursul ultimelor decenii cca. 20% din peștii acestor ape au devenit specii amenințate sau pe cale de dispariție, întregi astfel de ecosisteme fiind deja complet compromise, sau distruse.*

- *Marile lacuri de pe continentul Nord American, mari lacuri din Europa (Leman, Bodensee, Garda, Como ș.a.), o serie de fluvii, inclusiv Rinul care traversează și colectează apele din cea mai dezvoltată! zonă industrială a Europei, sunt atât de poluate încât și-au pierdut o mare parte din speciile de pești, iar cei care au supraviețuit, sunt necomestibili.*
- *Dunărea, mai cu seamă zona deltei, este în aceeași situație, afluenții din zona României fiind din acest punct de vedere „cei mai activi”.*

-
-
- *Dezvoltarea concentrărilor urbane, apariția unor mari complexe zootehnice, extinderea utilizării substanțelor chimice în agricultura au ca efect o rapida amplificare a poluării cursurilor de apa, a apelor freatice și a solului.*

-
- *Folosirea pesticidelor a crescut rapid, în prezent la aproximativ 3 milioane de tone, respectiv 40 miliarde dolari.*
 - *Numai în SUA, cca. 900 de substanțe pesticide sunt incluse ca ingrediente active în 20.000 de produse comerciale înregistrate.*
 - *Au fost observate de asemenea, efectele pesticidelor asupra sănătății omului.*
 - *OMS estimează la 20.000 numărul deceselor survenite anual ca urmare a intoxicațiilor cu pesticide.*

Dimensiunile dezvoltării durabile

Dezvoltarea durabilă are mai multe dimensiuni și nu se rezumă doar la problemele ecologice, care le generează, de fapt pe celelalte.

- **Durabilitatea socială** - înțelesă ca stabilirea unui proces de dezvoltare întreținută de un alt fel de creștere și bazată pe o altfel de viziune asupra unei societăți mai bune.
- **Durabilitatea economică** - se poate realiza printr-o mai eficientă alocare și gestionare a investițiilor publice și private.
- **Durabilitatea ecologică** - care ar putea fi îmbunătățită, folosind următoarele pârghii:
 - **Extinderea capacității de suport a Pământului prin respectarea resurselor, adică prin intensificarea folosirii potențialului resurselor din diferite ecosisteme fără a aduce prejudicii sistemelor suport al vieții**
 - **Limitarea consumului de combustibili fosili**
 - **Reducerea volumului de deșuri și a poluării prin intermediul conservării și reciclării energiei și resurselor**
 - **Intensificarea cercetării pentru tehnologiile care produc deșuri în cantități mici.**
 - **Definirea normelor pentru o protecție adecvată a mediului, proiectarea structurilor instituționale și alegerea unor instrumente economice, legale și administrative combinate pentru aplicarea acestor norme.**

-
- **Durabilitatea spațială** - care ar trebui să tindă spre o echilibrare mai evidentă a entităților sat-orăș, și spre o mai bună distribuție teri-to-riala a așezărilor umane.
 - **Durabilitatea culturală** - care include printre altele transferarea con-ceptului normativ de dezvoltare durabilă la o gamă mai largă de so-luții locale, specifice ecosistemului, specifice culturii și așezării.

Dezvoltarea durabilă este legată de 5 obiective:

- conservarea resurselor naturale;
- dezvoltarea economică echilibrată;
- păstrarea calității mediului;
- reducerea risipei în procesele de producție și în consum;
- participarea colectivă la stabilirea strategiilor de dezvoltare.

-
- Scopul prezentării mele despre **Dezvoltarea durabilă** este de a ne regăsi un refugiu / o nișă în Concepția dezvoltării activității științifice a facultății pentru anii 2011-2015 și a întreprinde ceva important pentru a completa rândurile persoanelor care sunt considerate că lucrează...

Bibliografie

- Florin Dumitrescu: Managementul mediului și dezvoltarea durabilă a lui.
- Eleonora Barbieri Masini: Moștenirea lui Aurelio PECCEI.
- www.mas-peccei_ro.

- Vă mulțumesc de atenție,
cu respect M.N., 29.04.2011